

አበበች ጎበና ሄዩ

በጎ አድራጊ፣ ለተርፍ ያልተቋቋመ ደርጅት መሪ

“ከቦርሳዬ ውስጥ ዳቦ አውጥቼ ለሁለት ልጆች ልሰጣቸው ስምክር፤ ፖሊሶች ደርሰው ‘ከዚህ አካባቢ ጥፊ’ አሉኝ። ‘እሞታታለሁ እንጂ ንቅንቅ አልልም’ አልኳቸው።”

የሀይወቴን አቅጣጫ የቀየረው ወሎ ውስጥ የሚገኘውን የግሽን ማርያም ገዳም ለመሳለም ስሄድ ያጋጠመኝ ሰቆቃ ነበር። እድሜዬ አርባ አጋማሽ ላይ ነበር፤ ብዙ ሺህ ሰዎች በረሃብ ሲሰቃዩ ተመልክቼ ዓለም ተገለባበጠብኝ። ሁለት ወላጆቻቸውን በሞት የተነጠቁ ሀፃናትን ለማሳደግ ወደ አዲስ አበባ ይገቡ ተመለስኩ። ወዲያው የረሃብ ተጎጂዎች ወደ አዲስ አበባ መገረፍ ስለጀመሩ እኔም በየጎዳናው የተጣሉ ከ20 በላይ ሀፃናትን ሰበሰብኩ። ሀይወቴም በቀድሞው መልኩ ሊቀጥል አልቻለም። ከዚያ ጊዜ ጀምሮ ሀፃናትን፣ ቤተሰቦቻቸውንና ማህበረሰባቸውን እየተንከባከብኩ፤ ፈጣሪ የሚወደውን ሥራ እየሰራሁ እገኛለሁ። ብቻዬን አይደለሁም፤ እግዚአብሔር በርካታ ሥራዬን የሚያግዙና የሚደግፉ ቀና ሰዎችን ይልክልኛል። አሁን ደግሞ ይህ የጀመርኩት ሥራ በኢትዮጵያ ሕዝብ ባለቤትነት እየተመራ እንዲቀጥል አፈልጋለሁ።

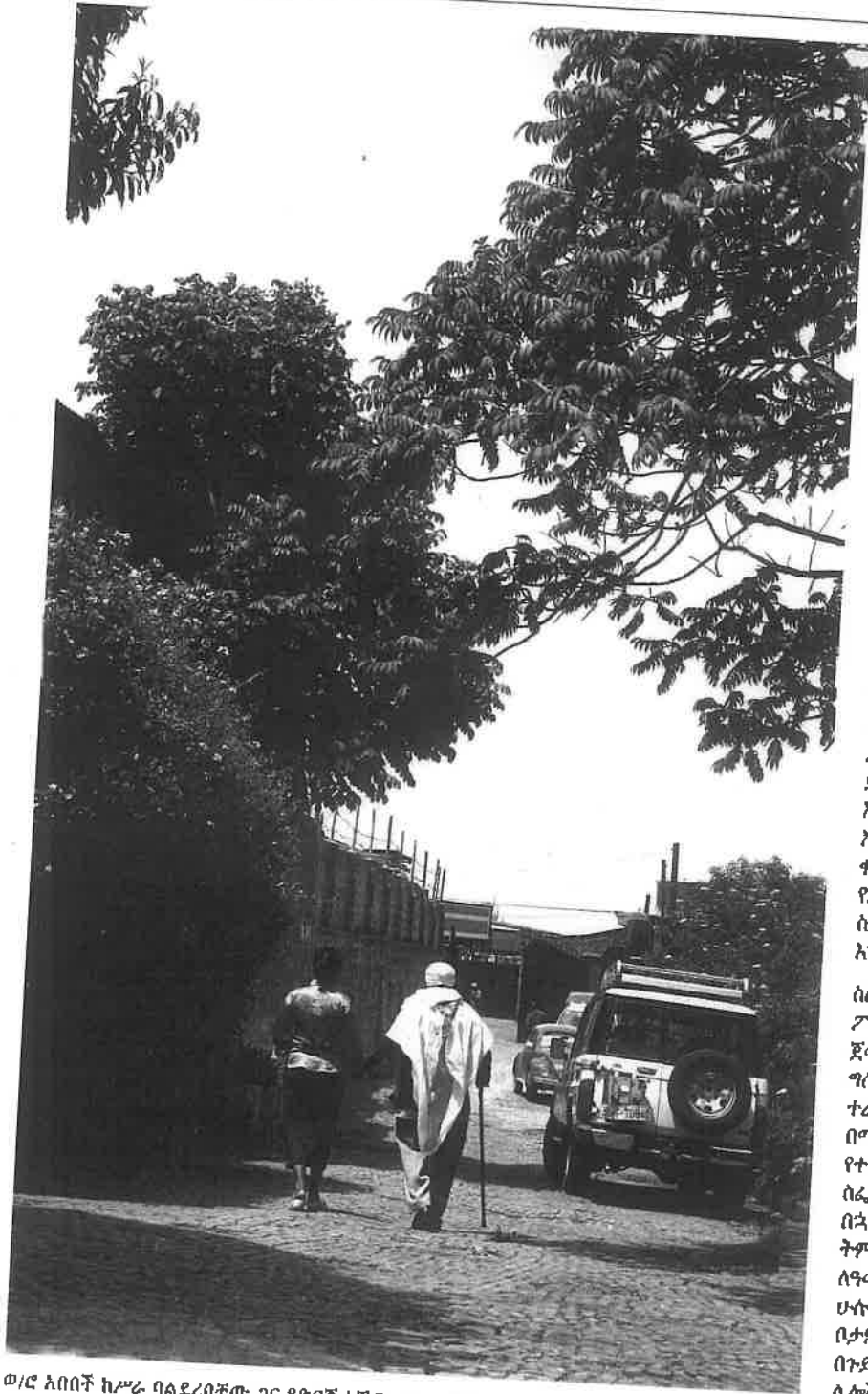
በሰሜን ሸዋ ሸበል በተባለች አነስተኛ መንደር የተወለድኩት ከጣልያን ወረራ አንድ ዓመት በኋላ፤ በ1929 ዓ.ም ሳይሆን አይቀርም። የጣልያን ወረራ ኃይልን ለመከላከል የዘመቱት አርበኛ አባቴ፤ ውጊያ ላይ የሞቱት ጨቅላ ህጻን ሳለሁ ነው። ከአባቴ ህልፈት በኋላ፤ እናቴ ወደ ቤተሰባቸው ስለሄዱ የአባቴ ወገኖች፤ አያቶቹ ናቸው ያሳደጉኝ። ዘጠኝ ዓመት ሲሞላኝ፤ እናቴ የአሳዳጊነት ሙግት አሸንፈው ቢወስዱኝም ከሦስት ዓመት በላይ አልቆየሁም። 12 ወይም 13 ዓመት ገደማ ሲሆኑኝ፤ እናቴ ሊድሩኝ በመፈለጋቸው ከቤት ጠፍቼ ኮሰለልኩ። በዚያ ለጋ አድሜ ከቤት ወጥታ ለማታውቅ ሴት፤ ኩብለላ ምን ያህል አስፈሪ እንደነበር አስቡት። ወዴት እንደምሄድ አላውቅም ነበር። ሰው እንዳያየኝ ይዞ እንዳይመልሰኝ፤ ቀን ቀን ዛፍ ላይ እየተኛሁ፤ ማታ ስጓዝ አድራሰሁ። በመጨረሻ ወደ አዲስ አበባ የሚሄድ የጭነት መኪና የማግኘት ቦታ ደረሰኩና፤ አጎቴ የሰጠኝን ስድስት ብር ከፍዬ ተሳፈርኩ።

አዲስ አበባ ከደረሰኩ በኋላም የማውቀውም ሆነ የምሄድበት ቦታ አልነበረኝም። እንደ አድል ሆኖ ፒያሳ የገምሩክ ባለሥልጣን መሥሪያቤት በር አጠገብ ደከሞኝ የሙብራት ምስሶ ተደግፌ አረፍ አልኩ። የሥራ መውጫ ሰዓት ስለነበር፤ የመሥሪያቤቱ አስተዳደር ከቢሮዎቸው ሲወጡ አዩኝና ጠጋ ብለው ስለ አመጣጡ ሲሰሙ አዝነውልኝ እዚያው አካባቢ ወዳለ መኖርያ ቤታቸው ወሰዱኝ። ባለቤታቸው ታሪኬን ሲሰሙ አለቀሱ። ለካስ አሳቸውም እንደኔ ከቤታቸው ኩብልለው የጠፉ አህት ነበራቸው። እምጥ ትግብ ስምጥ አልታወቀም። ባልና ሚስቱ የቤተሰባቸው አባል አደረጉኝና እንደ ልጆቻቸው አሳደጉኝ። አያቴ “ትምህርት ሃይማኖትን ያስለውጣል” ብሎ የነገረኝን ስላልረሳሁ ትምህርት ቤት ሊያስገቡኝ ሲሉ አሻፈረኝ አልኳቸው። ትምህርቱ ቀርቶ ቤት ውስጥ የእጅ ሥራ ጀመርኩ። በኋላም በተለያዩ ፋብሪካዎች ውስጥ እያስቀጠሩኝ ሠራሁ። ሥራ ላይ ነበዝ ስለነበርኩ በጥቂት ዓመታት ውስጥ በቡና ማቀነባበርያ ፋብሪካ ውስጥ የጥራት ተቆጣጣሪ ሆንኩ። ከዚያም ትዳር መሠረትኩ።

ወደ ግሽን ማርያም ገዳም የሚወስደውን መንገድ ለማሰራት የገንዘብ ድጋፍ አሰባሳቢ ኮሚቴ ውስጥ ገብቼ፤ ገንዘቡ ከተሰበሰበ በኋላ ወደ ግሽን ለመሄድ ወለንን። አግረ መንገዳችንን ሃይቅ የሚገኘውን የቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተክርስቲያን ነብኝተን ስናልፍ፤ በየሜዳው ቁጥር ስፍር የሌለው ሕዝብ ተጋድሞ አየንና ጠጋ ብለን ተመለከትን። መንግሥት ለመደበቅ የሚሞክረው እጅግ የከፋ ረሃብ ተጎጂዎች መሆናቸውን ተገነዘብን። ከቦርሳዬ ውስጥ ዳቦ አውጥቼ ለሁለት ልጆች ልሰጣቸው ስምክር፤ ፖሊሶች ደርሰው “ከዚህ አካባቢ ጥፊ” አሉኝ። “እሞታታለሁ እንጂ ንቅንቅ አልልም” አልኳቸው። እዚያው አጠገቤ ደግሞ አንዲት ጨቅላ፤ መሬቱ ላይ የተጋደመችውን ሴት ጡት ነርሳ ትጠባለች። እናቴ ህይወቷ አልፎ ስለነበር አትንቀሳቀሰም። ወዲያው ሁለመናዬ ተናወጠ። እንደዚያ ዓይነት ሰቆቃ በሀይወቴ ሙሉ አይቼ አላውቅም። ፖሊሶቹ በድጋሚ

ወ/ሮ አበበች በልጅነታቸው

ወ/ሮ አበበች ከሥራ ባልደረባቸው ጋር የድርጅታቸው ጊቢ ውስጥ

“ከሁሉም በላይ ትልቅ ደስታ የሚሰጠኝ የማላድጋቸው ልጆች ለወግ ለማዕረግ በቅተውና ኃላፊነት የሚሰማቸው ሰዎች ሆነው ማየት ነው።”

ዘር በይ ሲሉኝ፣ ህፃኗን እንዲሰጡኝ ለመንኳቸው። መጀመርያ ላይ ሲገድሉኝ ሁሉ ዝተውብኝ ነበር። እንባና ልመና ሲሰለቻቸው ግን ፈቀዱልኝ። ጨቅላዋን በነጠላዬ ጠቅልዬ በረርኩ። በማግስቱ ወደ ግሽን ስናመራ የገጠመን ደግሞ የባለ ነበር። በግራና በቀኝ በሽ የሚቆጠሩ የረሃብ ተገጂዎች የምት አፋፍ ላይ ሆነው ሲሰቃዩ ነበር። ያደርገባት መንደር አንድ ዛፍ ስር፣ የአንድ ቤተሰብ አባላት ኩርምት ብለው አገኘን። ሦስቱ በሀይወቱ የሉም። አባትየውና የታቀፉት ህፃንም ደከመዋል። ትንሽ ቆይቶ አባትየው ልጁን አንድናሳድግለት አየተማፀንን ሀይወቱ አለፈ። ከመቅዕበት ህፃኗን አንስቼ አቀፍኳት። በሁለት ቀናት ከሚቸ ወላጆቻቸው አቅፍ የወሰድኳቸውን ሁለት ህፃናት ይገኙ ወደ አዲስ አበባ ተመለስኩ።

ወደ አዲስ አበባ ስመለስ ግን የድርጅቱን አበበች አልነበርኩም፣ ተለውጫለሁ። ሥራዬና ትዳሬ እንደበፊቱ ገዢው አልታደሽ አሉኝ፣ ትርጉም አጣሁባቸው። ያኔ በረሃብ የተገዱ ሰዎች ወደ አዲስ አበባ መገረፍ የጀመሩበት ወቅት ሲሆን እኔም ከ20 በላይ ህፃናትን ከየጎዳናው በመሰብሰቢ ከባለቤቱ ጋር ተጋጫን። እናቴ ሳትቀር ሁሉም ሰው ድርጊቴን ተቃወሙኝ። ኑሮዬ ተመሰቃቅለ። አንድ ቀን ሲጨንቀኝ ህፃናቱን ሰብሰቢ አቅራቢያችን ጫካ ውስጥ ወደነበረው የዶሮ ማርቢያዬ ሄድኩና አዚያ መኖር ጀመርን። ጅብቸ የሚተራመሱበት ቦታ ስለነበር፣ ህፃናቱን አንዳይተናኩሉብኝ ፈርጄ ነበር። ደግነቱ ግን አልደረሱብንም። አንደውም ከከፋ ነገር የሚከላከሉን ነበር የሚመስሉት።

ስለእኛ ወሬው በየቦታው ሲዳረስ በርካታ ችግረኛ እናቶች፣ ህፃናት ልጆቻቸውን ፖሊስም ወላጆቻቸው የጣሏቸውን ህፃናት እንዳላድግላቸው ያመጡልኝ ጀመር። የማላድጋቸው ህፃናት ቁጥር አርባ ደረሰ። ቀስ በቀስ በጎ አድራጊ ግሰሰቦችና ድርጅቶች አርዳታ ይሰጡን ጀመር። መጀመርያ ላይ የካቶሊክ ተራድኦ አገልግሎት እና የጀርመን ሜንሽን ፎር ሜንሽን፣ ለህፃናቱ ምግብ በማቅረብ አገዙን። የከርስትያን በጎ አድራጎት ድርጅት ደግሞ ስንዴ አቀረበልን። የተባበሩት መንግሥታት ድርጅት የህፃናትና ትምህርት ደጋጫ፣ አንድ የልብስ ሰፈት ማሽን ሰጠን፤ ሁለት ከፍሎችንም ሰራልን። መንግሥት ሰፊ ግቢ ከሰጠን በኋላ፣ አሁን የምንጠቀምባቸውን መኝታ ቤቶች፣ የሥልጠና ማዕከላት፣ ትምህርት ቤትና ሆስፒታል ለመገንባት ከበርካታ ምንጮች ድጋፍ አገኘን። ለግመታት ከጎኔ ሳይለዩ በዚህ የፈጣሪ ሥራ ላበረታታችን ድጋፋቸውን ለሰጡኝ ሁሉ ምስጋናዬን ማቅረብ አፈልጋለሁ። የህፃናት ማላደጊያ ለማቋቋም በተለያዩ ቦታዎች መሬት የሰጠኝንም መንግሥት አመሰግናለሁ። በአምባ አቅራቢያ በጉደር አርሻ፣ በአዲስ አበባና በቡራዩ ት/ቤቶች እንዲሁም ሆስፒታሎችንና ሌሎች ማላደጊያውን የሚደግፉ የጎጂ ድርጅቶችን የጀመርነው መንግሥት በሰጠን መሬት ላይ ነው።

ህፃናት ማሳደጊያውን ለጀምሮ በምን መንገድ ድጋፍ እንደሚገኝ የሚውቀው ዘር አልነበረም። በተለይ ሥራዎች ገንዘብ ለማግኘት መግባቢ ግን ልቀረም። በ1983 ዓ.ም ገደማ ድርጅታችን ህጋዊ ምዝገባ ባገኘ በሌራተኛው መቶ፣ በአርሻ ሥራ የሀፃናትን ምግብ ለማግኘትና ትርፍ ምርቶችን በመገኘት ገቢ ምንም ለማግኘት ከመንግሥት መሪዎች ጠየቅሁ። አምባ አቅራቢያ መሪዎች ለተሰበኝ ወዲህ በአካባቢው ገቢዎች ድጋፍ ጤናን ጨምሮ በርካታ የህልል ይቶች በማምረትና አንገሳት በማርባት፣ የራሳችንን ምግብ ለማግኘትና ገቢ ምንም ለመጠየቅ ችለናል። በእኔ አስተሳሰብ ገንዘብ ከመለመጥ ይሄ ተባብሮ ይመስለኛል። ከዚህ በተጨማሪ እንጀራ፣ ጠጅ፣ በርብጫና ሌሎች ገልጎና ምርቶችን እያዘጋጀን ለትላልቅ ሆስፒቶች አንሸግልን። ከገቢ ምንምግብ ነገር ለበርካታ ሰዎች የሥራ እድል የሚገኝ ሲሆን ህፃናቱንም ከሥራ ጋር ጎዳታዎቹ ያደርጋል።

ጌ ድርጅታችን የህፃናትን ማሳደጊያ ከሚከተላደርም በተጨማሪ፣ ህፃናትንና ሶታዎችን በተስተዳድራቸው ለመደገፍ በርካታ ሥራዎችን ያከናውናል። በአዲስ አበባና በአረምያ ክልል በባዙ ቦታዎች ላይ አንስራለን። በድህነት የሚሞግቱ ግንባራዎችን ለማገዝና አናቶች የአካናሚ አቅማቸውን አገልግተው ለጅምርት ማሳደግ እንዲችሉ፣ በርካታ ተቆማችን ገንብተናል። አናቶች ለጅምርታቸው ጤናማ ይሆኑላቸው ዝንድ በሌሎች ጤናና በጤናዎቻቸው ድጋፍ ጎንገግለን።

ህፃናትን ወደ ማሳደጊያ ተቆሙ አምባተን የምናሳድገው ሌላ አማራጭ ከጣን ብቻ ነው። ቅድምጭ የምንሰጠው ህፃናቱ ከዘመዶቻቸው ወይም በማደጋና በጉዳሪቻ ከሚያሳድዳቸው ጋር በማህበረሰቡ ውስጥ እንዲኖሩ ነው። ለታዲያዎች ትምህርትና ሥልጠና የምንሰጠው ራሳቸውን ችለው ህይወታቸውን ከማምረትም ባሻገር፣ ለማህበረሰቡ አስተዋጽኦ የሚያበረክቱ ዜጎች እንዲሆኑ ነው። ከሁሉም በላይ ትልቅ ደስታ የሚሰጠኝ የማሳደጋቸው ልጆች፣ ለወግ ለማሳደግ በቅድመ-ጋራነት የሚለመጡ ሰዎች ሆነው ማየት ነው። ባዙዎቹ በዳግጎና በዳግጎሰማ ተመራማሪዎች። አንዳንዶቹ ደግሞ ብርቅና ድንቅ የሚባል ስኬት ላይ ይርሰዳሉ።

የአቶሮኩም ስገብ፣ ይህን ድርጅት እንደራሱ ቆጣሪነት በባለቤታችን ለሚች ሥራውን ወደፊት እንደሚገባት ተኮላ አደርጋለሁ። ይህ ሥራ ለስኬተኛነቷ ለሰጠችን ጊዜ ድረስ እንደ ቀይ መስቀል በመላ አገሪቱ ተሳታፊ ለማየት ለመኛለሁ። ይህንንም ለማሳካት በሞት ከተለዩን ጠ/ሚኒስትር መለስ ዜናዊ ጋር እንዳደረግሁት ሁሉ፣ ወደፊትም ከአቶሮኩም መንግሥታት ጋላፊዎች ጋር በቅርብ መሥራቱን እንደሚቀጥልበት ተስላ አለኝ። አምባት የደብ ቀዶ ለዘመናዊን ጨምሮ ከ17 በላይ ቀዶ ህክምናዎችን አድርጎ በሕይወት የተረፍኩት ማዘጋገብኩር ይሄን ሥራ እንደሰራ በመረጡ እንደሆነ አምናለሁ።

ሁለቱ ከወገኖች አካል እድል ከማግኘት የድሮው ዘመን ጋር ለነፃነር፣ ዛሬዎቹ ወጣት ሌሎች ህይወታቸውን በመረጡት መንገድ የመምረት መብት ማግኘት ተቀጥሎ ማለት ይቻላል። ሌሎች በባታችነት የወገኖች እገልጋይ ሲሆኑ ማየት ልልወደሙ። ይህን ሰል ግን ሌሎች ያልተገባ የሰላይነት ይኮራቸው ማለትም ልልወደዱ። ለማሳደጃቸው ወጣት ሌሎች የሰራውን የተሻሻለ ዘመን ተጠቅመው፣ ለላቸው ጋት በመሥራት አምቆ አቅማቸውን አንዲያባዩ አፈልጋለሁ። ከሞገኝነት ላቸው ራሳቸውን ችለው፣ በራሳቸው ውበቴ ኑሯቸውን መምራትና ትላልቂነት በሚችሉ ልጆቻቸውን ማሳደግ ይኖርባቸዋል። የተኮላ ሰዎችንም ማርዳት ይገባቸዋል። በዚህ መንገድ አገራቸውን ሊያግዙ ይችላሉና። እኛ ሌሎች በቅጥ ከስራን፣ የወገድ አውራ ከሚባለው ሠራተኛ ገልጎና ግራትና ግንባት ሥራችንን የምናከናውንበት ምዝገታ የለም።

ተምብሌት፣ ዕውብ ድንቅ ኢትዮጵያውያን ሌቶች • 137

ወ/ሮ አበበች በቢሮላቸው ዉስጥ ከሥራ በዳደረዋል ጋር

የ 15 ቶናት እድሜ ያለው ህፃን በህፃናት ማሳደጊያ ዉስጥ

ልጆች በአበበች ጎዘና እንደኛ ደረጃ ትምህርት ቤት ከገደብ ውስጥ